

KOP- SOLĪ

6. lpp.

“Nedzirdīgie visu spēj!”

Skaidrīte Baure,
Rīgas PII “Dzintariņš”
audzinātāja

JŪNIJS/JŪLIJS 2021 | #6/7 (1129/1130) | WWW.LNS.LV

—Sandra Gerenovska, LNS prezidente

GAIDOT 20. KONGRESU

Tuvojas noslēgumam gatavošanās kongresam. Mēs vēlamies kongresu rīkot klātienē, brīvā dabā, tāpēc dalībniekiem būs jāuzrāda derīgs digitālais Covid-19 sertifikāts.

Protams, ir satraukums, gatavojoties kongresam. Mums ir izdevies veiksmīgi novadīt visas kopsapulces, un pēdējā konference bija Rīgas biedrībā.

Domājot par periodu no iepriekšējā kongresa līdz šīgada kongresam, man ir gandarijums par daudziem labi padarītiem darbiem. Tos esam apkopojusi Darbības programmā uz 89 lapām. Lielākie panākumi, ko izdevās sasniegt daudzu gadu laikā, ļoti priecē. Piemēram, tie ir: Izglītības likumā iekļauta zīmju valoda, un tagad izglītību iespējams iegūt zīmju valodā; ir uzrakstīts projekts, kura ietvaros tiks veidotas bērniem ar dzirdes traucējumiem pielāgotas grāmatas; Sabiedrisko elektrisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumā iekļauta arī zīmju valoda. Ceļu satiksmes noteikumos vēl no padomju laikiem bija saglabājusies apaļa ceļa zīme ar trim melniem punktiem. Tā nedzirdīgajiem bija jāievieto redzami savas automašīnas aizmugurē. Mums izdevās panākt un pierādīt to, ka šī zīme ir novecojusi. Tā vairs nekur nav nopērkama, un Eiropā to nekur vairs nelieto. Tika sasniegti arī daudzi citi nozīmīgi

panākumi.

Vēlos pateikties LNS reģionālo biedrību vadītājiem un LNS RB grupu vadītājiem, kā arī visiem LNS biedriem, kuri mūs saprata, centās pielāgoties dzīvei pandēmijas apstākļos, apguva jaunas zināšanas, lietotojot platformu Zoom. Tāpat liels, liels paldies visiem maniem kolēģiem, visiem LNS valdes locekļiem par atbalstu četru gadu laikā. ●

5. lpp.

LNS RĪGAS RB JAUNA PRIEKŠSĒDĒTĀJA – LILITA LOGINA

12. jūnijā attālināti notika LNS Rīgas reģionālās biedrības 40. konference, kurā par biedrības valdes priekšsēdētāju ievēlēja Lilitu Loginu.

Biedrības valde darbosies septiņu cilvēku sastāvā: Lilita Logina (priekšsēdētāja), Ivars Kalniņš, Kristaps Legzdiņš, Artis Ozols, Guntars Beisons, Māra Lasmane un Krista Kristīne Magone.

Konferencē piedalījās 36 delegāti (biedru skaits uz 2021. gada 12. jūniju ir

1066). Rīgas RB ir 15 grupas, no kurām lielākā ir Latgales grupa, kas apvieno 215 biedrus.

Uz jauno LNS domi no Rīgas RB izvirzīti 12 pārstāvji: Varis Strazdiņš, Inese Immure, Ilona Liniņa, Ivars Kalniņš, Krista Kristīne Magone, Brigita Lazda, Artis Ozols, Māra Lasmane, Edgars Vorsklovs, Lilita Logina, Guntars Beisons un Gunta Birnīte.

KOPSOLĪ LASIET

2.-5. OFICIĀLĀS ZIŅAS

- LNS valdes sēžu apskats
- Vidzemē un Latgalē reģionālās biedrības vadīs līdzšinējās vadītājas
- Rīgas biedrību grupu kopsapulces
- Rīgas RB jauna priekšsēdētāja

6.-9. INTERVIJAS

- Dodiet iespēju pielāgoties! – Intervija ar Ilonu Vindavu, Māru Lasmani un Skaidrīti Bauri
- Katrā biedrībā ir kaut kas īpašs... Intervija ar Irinu Jirgensoni – Valmieras labāko sētnieci 2019
- Bolt autovadītāju topā – intervija ar Maksimu Kulikovu
- Slovēnijas un Itālijas pieredze zīmju valodas atzīšanā

10. ĀRZEMJU PIEREDZE

- Nedzirdīgu prezidentu tagad!

11. AKTUALITĀTES

- Atvadu vārdi LNS Goda biedrei Onai Jāņkalnei
- Par VSAA pakalpojuma saņemšanu

12. DAŽĀDI

- Apsveikumi
- Jubilāri
- Līdzjūtības

NĀKAMAJĀ NUMURĀ LASIET

- LNS 20. Kongresa rezultāti
- Intervija ar LNS Gada algoto darbinieci Ilonu Liniņu
- Intervija ar LNS Rīgas RB Goda biedru Guntaru Beisonu

LNS VALDES SĒŽU APSKATS

Jūnijā lietotnē Zoom notika divas LNS valdes sēdes.

4. jūnijā valde izskatīja LNS darbības stratēģiju 2021.–2025. gadam un LNS darbības programmas 2017.–2021. gadam izpildi.

No 2021. gada 1. aprīļa līdz 31. maijam Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta atbalstītā projekta *Līdzdalība un demokrātiska iesaiste* ietvaros piecas darba grupas strādāja pie LNS darbības stratēģijas 2021.–2025. gadam projekta izstrādes šādās jomās:

- 1) pieejamība,
- 2) cilvēkresursi un organizācijas kapacitātes stiprināšana,
- 3) zīmju valoda, izglītība un kultūra,
- 4) sociālie pakalpojumi,
- 5) saimnieciskā darbība un finansējuma piesaiste.

LNS darbības stratēģijas 2021.–2025. gadam projekts tika izsūtīts visām LNS RB, lai biedri varētu iepazīties un izteikt savu viedokli un priekšlikumus. LNS valde nolēma iesniegt LNS domei izvērtēšanai iepriekšminēto darbības stratēģiju.

LNS valde nolēma veikt 2021. gada 4. marta LNS valdes lēmumā Nr. 4-3 "Par nolikumu *Par LNS jaunu biedru uzņemšanu, to uzskaiti, izslēgšanu un LNS biedru apliecībām*" šādus grozījumus:

- 1) papildināt nolikumu ar 8.1. apakšpunktu šādā redakcijā: "8.1. Iestāties LNS, Pretendents paraksta Piekrišanu un Apliecinājumu par personas datu apstrādi un informācijas saņemšanu";
- 2) papildināt nolikumu ar 7. un 8. pielikumu – Piekrišanu un Apliecinājumu;
- 3) izteikt nolikuma 2. pielikuma sadaļu *Dzirdes stāvoklis* šādā redakcijā: *Dzirdes stāvoklis*: ● *Nedzirdīgs/vādzirdīgs* ● *Dzirdīgs* ● *Nedzirdīgs/intelektuālās attīstības traucējumi* ● *Nedzirdīgs-neredzīgs*.

LNS valdes priekšsēdētāja S. Gereņovska informēja par LNS 19. kongresā apstiprinātās LNS darbības programmas 2017.–2021. gadam izpildi, savukārt LNS valdes loceklis informēja par savā pārraudzībā esošo darbības pamatvirzienu realizācijas gaitu. Valde nolēma:

1. Iesniegt LNS domei izvērtēšanai pārskatu par LNS darbības programmas 2017.–2021. gadam izpildi;
2. Sasaukt LNS domes sēdi attālināti 2021. gada 16. jūnijā ar šādu darba kārtību:
 - Par LNS darbības programmas 2017.–2021. gadam izpildi;

- Par LNS darbības stratēģijas 2021.–2025. gadam projektu.

17. jūnija LNS valdes sēdē izskatīja un pieņēma lēmumus par vairākiem jautājumiem.

LNS valde iepazinās ar LNS reģionālo biedrību kopsapulču vai konferenču norisi un tajās izvirzītajiem pārstāvjiem uz kongresu, domi un prezidenta amata kandidātiem.

Valde nolēma informāciju pieņemt zināšanai un informēt LNS domi, ka RB kopsapulces vai konferences notikušas atbilstoši Statūtos noteiktajām prasībām. Tāpat valde sniedza informāciju par tajās kopsapulcēs vai konferencēs izvirzītajiem kongresa delegātiem, izvirzītajiem LNS valdes priekšsēdētāja amata kandidātiem un izvirzītajiem domes locekļu kandidātiem.

Valde nolēma iesniegt LNS domei izvērtēšanai LNS darbības programmas 2017.–2021. gadam ieviešanas pārskata projektu.

Valde iepazinās ar LNS Statūtu izstrādes komisijas (Inese Immure – komisijas priekšsēdētāja, Ainārs Osmanis, Zigmārs Ungurs, Edgars Vorslovs un Artis Ozols) paveikto darbu un nolēma rekomendēt LNS domei iekļaut LNS Statūtu grozījumu apstiprināšanu LNS 20. kongresa darba kārtībā, kā arī izteikt pateicību LNS Statūtu komisijas locekļiem Edgaram Vorslovam un Aināram Osmanim par lielo ieguldījumu LNS Statūtu grozījumu priekšlikumu izstrādē un izvērtēšanā. Komisijas noteiktajā otrajā termiņā līdz 2021. gada 31. maijam no septiņiem biedriem un vienas RB tika saņemti priekšlikumi par 23 apakšpunktiem, no kuriem tika atbalstīti seši priekšlikumi un viens – daļēji. Pirmajā termiņā no LNS biedriem netika saņemts neviens priekš-

likums, 49 priekšlikumus iesniedza pati LNS Statūtu komisija.

Valde nolēma rekomendēt LNS domei apstiprināt šādu LNS 20. kongresa darba kārtību:

1. LNS domes pārskata par LNS darbības programmas 2017.–2021. gadam ieviešanu apstiprināšana;
2. Apbalvojuma *Latvijas Nedzirdīgo savienības Goda biedrs* piešķiršana;
3. LNS darbības stratēģijas 2021.–2025.gadam apstiprināšana;
4. LNS Statūtu grozījumu apstiprināšana;
5. LNS valdes priekšsēdētāja – prezidenta vēlēšanas;
6. LNS domes vēlēšanas.

Valde nolēma sasaukt LNS domes sēdi attālināti 2021. gada 30. jūnijā par šādiem jautājumiem:

1. LNS reģionālo biedrību kopsapulču vai konferenču norise un tajās izvirzītie delegāti LNS 20. kongresam, izvirzītie pārstāvji uz LNS domi un LNS valdes priekšsēdētāja – prezidenta amata kandidāti;
2. LNS domes pārskata par LNS darbības programmas 2017.–2021. gadam ieviešanu apstiprināšana;
3. Apbalvojumam *Latvijas Nedzirdīgo savienības Goda biedrs* izvirzīto pretendentu apstiprināšana;
4. LNS Statūtu komisijas darbs;
5. 20. kongresa darba kārtības projekts.

Ar valdes sēdēs pieņemtajiem lēmumiem un to pielikumiem LNS biedri var iepazīties LNS mājaslapā sadaļā *Oficiālie dokumenti*. ●

Teksts: Inese Immure Foto: Lilitas Loginas personiskais arhīvs

LNS RĪGAS RB JAUNA PRIEKŠSĒDĒTĀJA – LILITA LOGINA

Turpinājums no 1. lpp.

Savukārt dalībai LNS 20. kongresā apstiprināti 35 delegāti: no Kurzemes grupas Vita Alksne, Iļona Liniņa, Skaidrīte Baure, Edgars Vorslovs, Pauls Kalniņš un Laura Zeltiņa, no Vidzemes grupas Lilita Logina, Ivars Kalniņš, Aina Kauliņa un Zane Embrekte, no Latgales grupas Māra Lasmane, Brigita Lazda, Agita Intsone, Artis Ozols, Iveta Kraze un Raitis Ozols, no Zemgales grupas Elfa Zariņa, Sandra Gerenovska un Viktorija Romanova, no Ziemeļu grupas Karmena Verika Ikauniece un Varis Strazdiņš, no Rīgas rajona grupas Krista Kristīne Magone, Guntars Beisons, Inguna Krama un Krista Freimane, no Ogres grupas Anda Tīdemane, no *Tilts* grupas Karīna Pavlova, no Raiņa vidusskolas grupas Inese Simsone, no grupas *Cerība* Madara Indriksone, no LNS grupas Gunta Birnīte, no Jelgavas grupas Natālija Felkere un Kristaps Legzdiņš, no Tukuma grupas Inese Simsone, no Jūrmalas grupas Juris Salinieks un no Pļaviņu grupas Raitis Rūrāns.

LNS prezidenta amata kandidātam Rīgas RB izvirzīja Ivaru Kalniņu, Inesi Immuri un Edgaru Vorslovu.

Konferences dalībnieki nolēma piešķirt LNS Rīgas biedrības Goda biedra nosaukumu četriem biedriem: Guntaram Beisonam par LNS Rīgas RB finansiālās un materiāltehniskās bāzes pilnveidošanu, Vitai Alksnei, kas ieguldījusi lielu brīvprātīgo darbu Rīgas RB darbā un biedrības mērogā guvusi ilggadējus un izcilus sasniegumus amatiermākslā, pārstāvot Rīgas RB vietējos pasākumos, Zinaidai un Vasilijam Pantjām, kuri ieguldījuši lielu brīvprātīgo darbu Rīgas RB darbā. Tagad LNS Rīgas biedrībā ir 40 biedri, kuriem piešķirts LNS Rīgas RB Goda biedra nosaukums.

Konferences nobeigumā notika LNS darbības stratēģijas 2021.–2025. gadam apspriešana.

Konferences sākumā līdzšinējais priekšsēdētājs Ivars Kalniņš sniedza prezentāciju par valdes (Ivars Kalniņš, Lilita Logina, Kristaps Legzdiņš, Artis Ozols, Guntars Beisons, Māra Lasmane un Tamāra Saveika) paveikto pārskata periodā no 2019. gada 18. maija līdz 2021. gada 12. jūnijam. Šajā laikā notikušas 14 valdes sēdes, kurās izskatīja biedru iesniegumus, organizatoriskos un sociālos jautājumus, projektu aktivi-

tātes, kā arī priekšlikumus nolikumam par Rīgas RB grupām, grupu kopsapulču un biedrības konferences sagatavošanas jautājumus, Rīgas biedrības Goda biedra kandidātus un finanšu jautājumus.

Atskaites periodā uzņemti 33 jauni biedri, atkārtoti – 5, pārgājuši uz citu biedrību – 14, uzņemti no citas biedrības – 12, izslēgti – 16, miris – 31 biedrs.

No 2019. maija līdz 2021. gada maijam tika noorganizēti 539 dažādi pasākumi, kuros piedalījās 58 292 apmeklētāji. Lielākie pasākumi bijuši *Rītausmas* 50 gadu jubilejas atzīmēšana un Jaungada sagaidīšanas nakts balle.

Notikuši vairāki izglītojoši pasākumi gan ģimenēm, gan par veselības tēmu, gan sagatavoti videoklipi Zīmju valodas atzīšanas dienai, organizēti Senioru dienai veltīti pasākumi. Līdz Covid-19 pandēmijas sākumam katru trešdienu notika informatīvi pasākumi. Ir atjaunots Pensionāru padomes darbs un izveidots interešu klubs *Pie tējas*. Notikušas daudzas ekskursijas pa dažādām Latvijas vietām, ko organizēja gan valde, gan biedrības grupas. Tāpat biedri tika nodrošināti ar aktuālo informāciju zīmju valodā.

Aktīvs darbs notiek biedrības grupās, kuras pašas organizē dažādus pasākumus, palīdz guļošajiem un vientuļajiem biedriem un daudz bērnu māmiņām.

Paveikts liels darbs nedzirdīgo interešu aizstāvības un pārstāvības jomā pašvaldībā. LNS Rīgas biedrības priekšsēdētājs Ivars Kalniņš ir piedalījies Rīgas domes Personu ar invaliditāti NVO konsultatīvās padomes sēdēs. Jelgavas pašvaldība nodrošina bezmaksas telpas Jelgavas grupas organizētajiem pasākumiem. Tukuma pašvaldība nodrošina bezmaksas telpas Tukuma grupas darbībai un organizētajiem pasākumiem. Rīgas RB Tukuma grupa ir iekļauta Tukuma NVO apvienībā. Uzsāktas sarunas ar Jūrmalas pašvaldību par nepieciešamo pieejamību cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem Jūrmalā. Jūrmalas grupas biedri savām tikšanās reizēm izmanto Jūrmalas pilsētas muzeju. Ir uzsāktas sarunas par sadarbības iespējām ar Ogres pašvaldību.

Pārskata periodā Rīgas RB realizēja projektu *Iekļaujames Rīgas apkaimēs ar zīmju valodu!* ar Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta Sabiedrības integrācijas programmas līdzfinansējumu. Savukārt Jelgavas un Tukuma grupa katra īstenoja divus pro-

Rīgas RB jaunā priekšsēdētāja
Lilita Logina

jektus. Tāpat Rīgas RB aktīvi līdzdarbojas vairākos LNS īstenotajos projektos.

Arī šajā pārskata periodā Rīgas RB materiāli un finansiāli atbalstīja Nedzirdīgo invalīdu atbalsta fonds (NIAF) *Klusums*.

Divu gadu laikā Rīgas RB notika sadarbība ar NIAF *Klusums*, Tukuma NVO apvienību, Jelgavas NVO biedrību, biedrību *Sabiedrība par atklātību – Delna*, Rīgas Apkaimju aliansi, Latvijas Pensionāru federāciju, Jūrmalas vēstures un māksla biedrību u. c.

Rīgas RB grupu sapulcēs tika izteikti vairāki priekšlikumi turpmākajam darbam: jāveicina pieaugušo nedzirdīgo motivācija iegūt vidējo izglītību, nepieciešams rakstīt īsākus un vienkāršākus tekstus avīzē *Kopsolī* un LNS mājaslapā, vajadzīgs tulkojums zīmju valodā vai subtitri svarīgiem TV raidījumiem (piemēram, *Šodienas jautājums*, *Degpunktā*), LNS mājaslapā izveidot sadaļu, kurā var veikt biedra naudas samaksu, izveidot štata vietu LNS muzejā, nepieciešams vairāk TV raidījumu un filmu ar subtitriem, popularizēt latviešu zīmju valodu un radīt jaunas zīmes jauniem vārdiem.

Apsveicam jaunievēloto Rīgas RB valdi un novēlam veiksmīgi un neatlaidīgi turpināt iesāktos darbus! Lai piepildās jaunās priekšsēdētājas Lilitas Loginas aicinājums visiem biedriem kopīgi sadarboties un būt draudzīgiem! ●

VIDZEMĒ UN LATGALĒ REĢIONĀLĀS BIEDRĪBAS VADĪS LĪDZŠINĒJĀS VADĪTĀJAS

SMILTENES RB

22. maijā attālināti Zoom platformā notika LNS Smiltenes reģionālās biedrības 30. konference.

Konferencē piedalījās 11 delegāti, kā arī LNS prezidente Sandra Gerenovska un viceprezidentes Brigita Lazda un Inese Immure.

Par LNS Smiltenes RB valdes priekšsēdētāju uz diviem gadiem atkārtoti ievēlēja Anitu Cepli. Biedrības valde darboies septiņu cilvēku sastāvā: Anita Ceple (priekšsēdētāja), Ingrīda Ozola, Lida Šilinska, Aiva Šilinska, Indra Pormeistere, Andris Cvetkovs un Ritma Egle.

Uz jauno LNS domi no Smiltenes RB kandidē Anita Ceple. Savukārt dalībai LNS 20. kongresā apstiprināti divi delegāti – Anita Ceple un Aiva Šilinska. Uz LNS prezidenta amatu Smiltenes RB izvirzīja Sandru Gerenovsku un Brigitu Lazdu.

Smiltenes RB Alūksnes grupā ir 25 biedri, bet Smiltenes grupā – 34. No visiem Smiltenes RB biedriem 56 ir nedzirdīgi vai vājdzirdīgi un trīs – dzirdīgi. Atskaites periodā divi biedri ir uzņemti pirmo reizi, divi aizgājuši uz citu biedrību, trīs uzņemti no citas biedrības un seši ir miruši.

Puse no biedriem jeb 22 ir nodarbināti, no kuriem pieci strādā LNS sistēmā, bet 17 – citā iestādē. Puse no biedriem nestrādā. Lielākajai daļai jeb 22 biedriem ir pamatizglītība, 16 biedriem ir sākumskolas vai nepabeigta pamatizglītība, 13 – profesionālā, četriem – vidējā, trim – augstākā un vienam – vidējā profesionālā.

VALMIERAS RB

22. maijā attālināti Zoom platformā notika LNS Valmieras reģionālās biedrības 42. konference.

Konferencē piedalījās 15 delegāti (biedru skaits uz 2021. gada 22. maiju ir 78), kā arī LNS prezidente Sandra Gerenovska un LNS viceprezidentes Brigita Lazda un Inese Immure.

Biedrību arī turpmāk vadīs Dace Lāce ar valdes atbalstu šādā sastāvā: Irina Jirgensone, Sintija Kārklīņa, Dace Meņģele, Alvis Vestfāls, Liāna Upesjūre un Jānis Immurs.

Kandidāte uz LNS domi – Dace Lāce. Savukārt dalībai LNS 20. kongresā apstiprināti trīs delegāti – Dace Lāce, Nadežda Jefremova un Dace Meņģele.

Uz 2021. gada 22. maiju Valmieras RB uzskaitē bija 78 biedri (no tiem divi dzirdīgi): Valmieras grupā 59, Cēsu grupā 12 un Limbažu grupā 7 biedri.

Atskaites periodā uzņemti divi jauni biedri, atkārtoti – divi, pārgājuši uz citu biedrību – 3, divi – miruši, viens – izslēgts un 11 ir aizbraukuši uz ārzemēm.

Valmieras RB Cēsu un Limbažu grupu sapulcēs biedri nolēma likvidēt grupu zemās aktivitātes dēļ.

Strādājošie biedri nodarbināti šādās jomās: metālapstrāde – 7, uzkopšanas pakalpojumi – 7, kokapstrāde – 5, sociālie pakalpojumi – 5, lauksaimniecība – 4, ēdināšana – 3 un celtniecība – 3.

DAUGAVPILS RB

LNS Daugavpils RB turpinās vadīt tās līdzšinējā valdes priekšsēdētāja Elvīra Čaika. Valdē ievēlēts arī Česlavs Slavinskis. Valdē turpinās darboties līdzšinējās valdes locekles Reģīna Radkeviča, Anita Slavinska un Jūlija Aleksejeva.

LNS Daugavpils reģionālās biedrības 36. konferencē, kas notika 30. maijā Zoom platformā, uz jauno LNS domi nolēma virzīt Elvīru Čaiku, LNS 20. kongresa, kas notiks 14.–15. augustā, delegāti būs Elvīra Čaika, Reģīna Radkeviča un Anita Slavinska.

LNS prezidenta amatam Daugavpils RB izvirzīja Sandru Gerenovsku.

Konferencē piedalījās 14 delegāti, kā arī LNS prezidente Sandra Gerenovska un LNS viceprezidentes Inese Immure un Brigita Lazda.

Daugavpils RB 2021. gadā ir 101 biedrs, no tiem viens ir dzirdīgs (2020. gadā bija 103, bet 2019. gadā – 108 biedri). Atskaites periodā miruši seši biedri, bet no citas RB uzņemti trīs biedri.

Uz 2021. gada 30. maiju Daugavpils RB ir 29 strādājošie biedri, 13 no tiem strādā LNS sistēmā. Lielākajai daļai jeb 80 biedriem ir pamatizglītība, deviņiem biedriem ir vidējā izglītība, sešiem – vidējā profesionālā, trim – profesionālā (arodizglītība), diviem – augstākā izglītība un vienam biedram nav izglītības. Daugavpils RB ir 64 sievietes un 37 vīrieši. 96 biedri dzīvo pilsētā, bet pieci – ārpus Latvijas.

RĒZEKNES RB

29. maijā attālināti Zoom platformā notika LNS Rēzeknes reģionālās biedrības 37. konference.

Konferencē piedalījās 19 delegāti, kā arī LNS prezidente Sandra Gerenovska un LNS viceprezidentes Inese Immure un Brigita Lazda.

Biedri vienprātīgi LNS Rēzeknes RB valdes priekšsēdētājas amatu atkal uzticēja Mārītei Sarkanei. Tieši šogad aprit desmit gadu, kopš Mārīte uzņēmas vadīt šo biedrību.

Jaunā biedrības valde darbosies piecu cilvēku sastāvā: Mārīte Sarkane (priekšsēdētāja), Vita Kravale, Olga Ragozina, Inese un Vadims Višņakovi.

Kandidāts uz LNS domi – Mārīte Sarkane. Savukārt dalībai LNS 20. kongresā apstiprināti trīs delegāti – Mārīte Sarkane, Vita Kravale un Olga Ragozina.

Par LNS prezidenta kandidāti Rēzeknes RB izvirzīja Sandru Gerenovsku.

Uz 2021. gada 29. maiju Rēzeknes RB ir 100 biedri, no kuriem 95 ir ar dzirdes traucējumiem un pieci – dzirdīgi. Laika posmā no 2019. gada 28. aprīļa līdz 2021. gada 29. maijam Rēzeknes biedrībā nav iestājies neviens jauns biedrs, trīs ir pārgājuši uz citu biedrību, četri ieradušies no citas biedrības un četri ir miruši. ●

—Ivars Kalniņš

RĪGAS BIEDRĪBAS GRUPO KOPSAPULCES NOSLĒDZAS

KURZEMES GRUPA

18. maijā notikušajā Kurzemes grupas atkārtotajā pārvēlēšanu sapulcē piedalījās 49 no 188 biedriem. Pēc grupas vadītājas Vitas Alksnes atskaites ziņojuma biedri uzdeva jautājumus un debatēja par dažādiem jautājumiem, piemēram, par LNS biedra naudas nomaksas sadaļas izveidi LNS mājaslapā, LNS Statūtu grozījumiem, nolikuma *Par LNS reģionālo biedrību biedru grupām* labojumiem. Vienīgā kandidāte Vita Alksne atkārtoti tika ievēlēta par Kurzemes grupas vadītāju uz diviem gadiem. Komandā ar viņu: Zigrīda Žukauska, Daina Gruzdiņa-Cīrulle, Rimma Šmite, Ināra Birnīte, Ilona Liniņa un Līga Pauņiņa. Delegāti uz Rīgas biedrības konferenci: Skaidrīte Baure, Edgars Vorslovs, Vita Alksne, Ilona Liniņa, Paulis Kalniņš un Laura Zeltiņa.

VIDZEMES GRUPA

Vidzemes grupas atkārtotajā pārvēlēšanu sapulcē 19. maijā piedalījās 25 no 152 biedriem. Pēc Vidzemes grupas vadītājas Lilitas Loginas atskaites ziņojuma biedri debatēja par grupas aktivitātēm, vakcinēšanas veidiem un kārtību. Par Vidzemes grupas priekšsēdētāju vienbalsīgi ievēlēja Lilitu Loginu. Viņas birojā ir Ivars Kalniņš, Ilze Sala, Aina Kauliņa un Inguna Čauna. Delegāti uz Rīgas biedrības konferenci: Ivars Kalniņš, Aina Kauliņa, Lilita Logina un Zane Embrekte.

ZEMGALES GRUPA

22. maijā notikušajā Zemgales grupas atkārtotajā pārvēlēšanu sapulcē bija klāt 18 no 89 biedriem. Zemgales grupas priekšsēdētājs Juris Grundulis klātesošos biedrus iepazīstināja ar atskaites ziņojumu. Pēc tam biedri uzdeva jautājumus un iesaistījās debatēs. Galvenās tēmas bija *Facebook* Rīgas biedrības lapa, LNS muzeja štata vieta (pašlaik darbu brīvprātīgi veic Līga Pauņiņa), Eirovīzijas surdotulkotājs, biedrības grupu sapulces organizēšana (kvoruma dēļ sapulces pārcelšana uz citu laiku) un LNS Statūtu grozījumi. Par Zemgales grupas priekšsēdētāju atkārtoti ievēlēja Juri Grunduli, bet birojā – Elfu Zariņu, Anitu Bruģmani, Vytautas Urbonas un Viktoriju Romanovu. Savukārt par

delegātiem uz Rīgas biedrības konferenci izvirzīja Sandru Gerenovsku, Elfu Zariņu un Viktoriju Romanovu.

ZIEMEĻU GRUPA

Šīs grupas pārvēlēšanu sapulcē 22. maijā sanāca 21 no 48 biedriem. Pēc Ziemeļu grupas vadītājas Karmenas Verikas Ikaunieces atskaites ziņojuma biedriem nebija jautājumu un viņi pateicās vadītājai par darbu. Līdzšinējā vadītāja atkārtoti un vienbalsīgi ievēlēta savā amatā uz diviem gadiem, un birojā nemainīgi paliks Svetlana Strazdiņa un Daiga Vīgante. Savukārt uz Rīgas biedrības konferenci delegēja Vari Strazdiņu un Karmenu Veriku Ikaunieci.

TILTS GRUPA

Šīs grupas atkārtotajā sapulcē 25. maijā piedalījās pieci no 28 biedriem. Šīs grupas vadītājs Zigmārs Ungurs sniedza atskaites ziņojumu par paveikto darbu. Pēc tam biedri interesējās par subtitriem TV filmās/raidījumos, grupas *Tilts* biedru kopējo *WhatsApp* čata izveidi. Par *Tilts* vadītāju ievēlēja Karīnu Pavlovu, bet par biroja locekļiem – Jāni Zandovski un Dainu Melderi. Savukārt par Rīgas biedrības konferences delegāti kļuva Katrīna Pavlova.

LATGALES GRUPA

26. maijā Latgales atkārtotajā pārvēlēšanu sapulcē klāt bija 23 no 216 biedriem. Pēc Latgales grupas priekšsēdētājas Māras Lasmanes atskaites ziņojuma nolasīšanas izvērsās jautājumu uzdošana un debates. Tēmas bija diezgan plašas: pamatinformācijas par biedriem aktualizācija, ārzemēs dzīvojošo biedru aktivitāšu atspoguļošana, jaunu zīmju papildināšana un to izplatīšana, informācijas izplatīšana *Instagram*. Par Latgales grupas vadītāju atkārtoti ievēlēja Māru Lasmani, bet viņas komandā – Agitu Intsoni, Initu Puhovsku, Arti Ozolu, Tamāru Saveiku. Uz Rīgas biedrības konferenci delegēja Māru Lasmani, Agitu Intsoni, Arti Ozolu, Ivetu Krazi, Brigitu Lazdu un Raiti Ozolu. ●

DODIET IESPĒJU PIELĀGOTIES!

Nesen, 1. jūnijā, svinējām svarīgus svētkus – Starptautisko bērnu aizsardzības dienu. Šī diena aicina rūpēties par katru bērnu bez izņēmuma, dot iespēju viņiem būt laimīgiem, veseliem un nākotnē padarīt pasauli labāku. Lai palīdzētu bērniem to sasniegt, svarīgs ir vecāku un citu pieaugušo atbalsts.

Maijā LNS mājaslapā tika publicēti četri video, ko veidojusi LNS sadarbībā ar Labklājības ministriju. Tajos stāstīts, cik svarīgi vecākiem prast vai vismaz sākt mācīties zīmju valodu, jo šī prasme nepieciešama ne tikai bērniem. Par to stāstīts šādos video materiālos:

- dzirdīgu vecāku, kuri apguvuši zīmju valodu, pieredze;
- nedzirdīgu cilvēku, kuri auguši dzirdīgu vecāku ģimenē, stāsti;
- resursi, kur vecāki var apgūt zīmju valodu;
- zīmju valoda: no kā tā sastāv un kā atšķiras no runātās.

Kāpēc ir svarīgi prast zīmju valodu ne tikai bērniem ar dzirdes traucējumiem, bet arī vecākiem?

Tas ir svarīgi, lai bērns nejustu diskomfortu situācijā, kad viņš nevar atrast kopēju valodu ne tikai ar apkārtējo pasauli, bet arī ģimenes lokā. Neatņemiet bērnam iespēju pielāgoties šai pasaulei – esiet ar viņu kopā, lai palīdzētu! Bērnam nedrīkst atņemt iespēju izteikties tāpat kā pārējiem. Dodiet bērnam brīvību, lai viņam būtu iespēja saprast pasauli, integrēties sabiedrībā un pilnvērtīgi dzīvot! Neskatoties uz to, ka bērns ar dzirdes traucējumiem nevar izteikt savas domas tāpat kā dzirdīgais, tas nenozīmē, ka viņam nav ko teikt. Visiem jābūt iespējai paust savas domas!

Lai uzzinātu, kāpēc dzirdīgie vecāki nevēlas bērnus ar dzirdes traucējumiem laist specializētā bērnudārzā, no cik gadu vecuma ieteicams mācīties zīmju valodu un kādas ir bērna turpmākās izglītības iespējas, saruna ar Rīgas pirmsskolas iestādes *Dzintariņš* (to apmeklēja arī bērni ar dzirdes traucējumiem) vadītāju Ilonu Vindavu un audzinātājām Māru Lasmani un Skaidrīti Bauri.

Lūdzu, pastāstiet mazliet par sevi.

Māra Lasmane: Esmu no Latgales, Rīgas pirmsskolas iestādē *Dzintariņš* strādāju 26 gadus.

No kreisās: Māra Lasmane, Skaidrīte Baure, Ilona Vindava

Skaidrīte Baure: Strādāju arī ar nedzirdīgiem bērniem skolā un bērnudārzā, savu pedagoģisko darbu šai jomai veltu jau gandrīz 30 gadus.

Ilona Vindava: Strādāju pirmsskolas iestādē *Dzintariņš* par vadītāju jau 13 gadus, pirms tam desmit gadus biju surdopedagoģe un desmit – metodiķe.

Cik daudz bērnu ar dzirdes traucējumiem ir jūsu bērnudārzā?

Ilona: Šobrīd ir 18, bet agrāk bija deviņas grupas – internāts un diennakts grupas. Savulaik mums bijuši pat 86 bērni.

Kā uzvedas vecāki, kad uzzina, ka bērns ir nedzirdīgs?

Ilona: To var uztvert arī kā traģēdiju, ja ģimenē, kurā visi ir dzirdīgi un nekad nav saskārušies ar šādu problēmu, piedzimst nedzirdīgs bērns. Vispirms jau vecāki nezina, kas jādara šādā situācijā. Pirmā doma ir aizvest pie dziednieka vai pie šamaņa, jo, pēc viņu domām, tikai ar tāda cilvēka palīdzību bērns sāks dzirdēt un runāt. Protams, ka tā nav. Nedzirdīga bērna piedzimšana dzirdīgiem vecākiem rada problēmas komunikācijā ar savu bērnu. Ļoti bieži šie vecāki nespēj pieņemt situāciju. Bērnam jau ir pieci vai seši gadi, bet viņi vēl cenšas runāt ar viņu kā ar dzirdīgu. Bez dzirdes viņš runāt nesāks! Ir vajadzīga speciāla apmācība, bet daudziem dzirdīgiem vecākiem ir pretestība to sākt. Protams, pienāk brīdis, kad vecāki saprot, ka dzirdes problēmas nepāries...

Skaidrīte: Dzirdīgiem vecākiem šī situācija ir kā sitiens pa galvu. Neskatoties uz to, ir jāsamerinās. Latvijā ir speciālas pirmsskolas izglītības iestādes, bet bieži vien viņi par tām nezina. Tādēļ bērni ar dzirdes traucējumiem nonāk parastā bērnudārza grupās, kur viņiem nav iespējas sākt adaptēties sabiedrībā, jo neviens nevar viņus saprast. Kad vecāki,

kuriem ir bērns ar dzirdes problēmām, meklē palīdzību pie mums, tad sniedzam visu nepieciešamo informāciju par to, kas ir zīmju valoda, ko tā dod nedzirdīgiem bērniem un vecākiem, iepazīstinām ar valodu, stāstām par specializētām vārdnīcām, parādām materiālus, izmantojam video. Zīmju valodu, ja nepieciešams un ir vēlme, iespējams apgūt LNS.

Māra: Situāciju mūsu valstī grūti salīdzināt ar citu valstu pieredzi. Cik zinu, ārsti ārzemēs izstāsta par visām problēmām. Tas notiek speciālos centros, kuros pētīta šī tēma. Diemžēl pie mums ir situācija, kad tikai sešu gadu vecumā ārsti saprot, ka bērns ir nedzirdīgs. Tas taču ir ļoti vēlu! Latvijā trūkst informācijas.

Kā vecāki pamato nevēlēšanos mācīties zīmju valodu?

Ilona: Manā praksē bija gadījumi, ka ierodas vecāki un saka: "Tas nav estētiski, to visi redz." Tad vienmēr stāstu, ka dziesmas var "dziedāt ar rokām", jo ir melodeklamācijas, kā arī nodemonstrēju, kā var deklamēt dzejojīti. Vecāki ir pārsteigti, jo viņiem šķitīs, ka nedzirdība ir kā neglīts zīmogs. Bet – zīmju valoda var būt skaista! Tikai vajag jau no bērnības sākt mācīt pareizu un izkoptu valodu. Vēl ir tādi argumenti, ka radi nepieņem...

Māra: Es daudz kontaktēju ar vecākiem un stāstu par zīmju valodu. Bērniem būs sava dzīve, sava ģimene, bet jūs turpināsiet kontaktēties, un tāpēc ir nepieciešama zīmju valoda... Tad kāpēc jūs vēl nemācāties to? Vajag veidot sapratni.

Kā Latvijā apmāca strādāt ar bērniem ar dzirdes traucējumiem?

Ilona: Šobrīd Rīgas Stradiņa universitātē ir kurss, kurā notiek iepazīstināšana ar audiologopēdiem un ar zīmju valodu.

Skaidrīte: Bet zīmju valoda kā mācību priekšmets vēl nav iekļauta nevienā Latvijas mācību programmā. Diemžēl mūsu

sabiedrība nav plaši informēta par to, kāpēc ir svarīgi mācību stundās iekļaut zīmju valodu. Joprojām mūsu universitātēs nesagatavo pedagogus darbam nedzirdīgo skolās un bērnudārzos, jo netiek mācīta zīmju valoda. Vajadzētu padomāt par speciālu programmu, lai mācītu šo sarunas veidu kā atsevišķu priekšmetu. Latvijā šādu pedagogu apmācība ir nepietiekama.

Māra: Piemēram, Somijā bērniem ir iespēja izvēlēties – apgūt angļu vai zīmju valodu.

No cik gadiem bērni sāk mācīties zīmju valodu?

Ilona: Ja bērns ir no dzirdīgas ģimenes, apmācība sākas tad, kad viņš nonāk grupā ar bērniem ar dzirdes traucējumiem. Šeit apmācīšanai ir nodrošināta piemērota vide, jo arī pedagogiem ir problēmas ar dzirdi. Lielākoties līdz tam vecāki savu bērnu veduši uz parastu bērnudārzu un apmeklējuši logopēdiskās grupas. Tādos gadījumos bērni pie mums nonāk piecu vai sešu gadu vecumā. Kad tas notiek, tad sākam censties panākt iekavēto, lai iemācītos zīmju valodu. No nedzirdīgām ģimenēm mēs pieņemam bērnus jau no divu gadu un sešu mēnešu vecuma, tāpēc tur mācīšanās sākas savlaicīgi.

Vai grūti saprast bērnu, kurš pirms tam nav mācījies zīmju valodu?

Skaidrīte: Protams! Man bija kāds interesants gadījums. Mazs bērns no dzirdīgas ģimenes pārgāja no dzirdīgo grupas uz nedzirdīgo. Iepriekšējā grupā viņš bija vienīgais, kas nevarēja komunicēt ar dzirdīgiem bērniem, bet jaunajā grupā pēc kāda laika sāka adaptēties un sazināties ar pārējiem. Šajā situācijā ļoti daudz ir atkarīgs no vecākiem, jo, kad bērns nelieto zīmju valodu mājās, tad nevar to lietot arī ārpus tās. Vispirms zīmju valoda nāk no ģimenes. Tas ir ļoti svarīgi, lai komunicētu ar apkārtējo pasauli. Tātad liela nozīme bērna personības attīstībā ir mājas videi un valodai, kādu lieto vecāki.

Māra: Piemēram, ja dzirdīgie vecāki atved savu bērnu uz nedzirdīgo grupu, tad bērnam ir ļoti īpatnēja zīmju valoda, jo ģimenē ir izdomāta sava komunikācija. Sākumā cenšamies to saprast, bet pēc tam jau labot. Rādām, kā pareizi komunicēt ar apkārtējiem. Pēc tam bērns mājās jau māca vecākus.

Ar kādām grūtībām var saskarties bērns, mācoties šo valodu?

Māra: Tas ir saistīts ar bērna prāta spējam un ir ļoti individuāli. Ir tādi, kuri ļoti

ātri uztver zīmju valodu, citiem nesokas tik viegli.

Kādas ir iespējas bērniem mācīties pēc vidējās izglītības iegūšanas?

Māra: Ir dažādas iespējas, tikai vajadzētu tulkā palīdzību. Piemēram, var mācīties medicīnu. Piemēram, Krievijā ļoti daudz nedzirdīgo cilvēku strādā par zobu tehniķiem. Savukārt Amerikā ir pilots ar dzirdes problēmām. Ārzemēs ir arī nedzirdīgi kuģa kapteiņi. Kā dzirdīgam, tā arī nedzirdīgam cilvēkam ir kāds talants, kurš ar laiku parādās. Galvenais ir saprast, kādas ir spējas un mērķis.

Skaidrīte: Mēs kopā ar Māru ieguvām augstāko izglītību pedagogijas jomā. Nedzirdīgie visu spēj!

Ilona: Protams, ir specifiskas profesijas, kas nav piemērotas arī dzirdīgajiem. Latvija ir maza valsts, tātad arī mazāk iespēju.

Vai vēlaties kaut ko piebilst, ko nepateicāt intervijas laikā?

Māra: Gribētu, lai par zīmju valodu un par tās svarīgumu tiktu izplatīts vairāk informācijas. Vispirms bērnam obligāti ir jāapgūst zīmju valoda. ●

—Jūlija Bite

SLOVĒNIJĀ UN ITĀLIJĀ NOSTIPRINĀTA ZĪMJU VALODAS LIETOŠANA

Tiesības izmantot un attīstīt slovēņu zīmju valodu 27. maijā tika nostiprinātas Konstitūcijā, kad deputāti vienbalsīgi atbalstīja šo lēmumu. Jaunākais konstitucionālais likums nosaka arī to, ka nedzirdīgi neredzīgo valodas brīvu lietošanu un attīstību nosaka likums.

Konstitūcijas grozījums nodrošina slovēņu zīmju valodas, kā arī ungāru un itāļu zīmju valodas brīvu lietošanu un attīstību apgabalos, kuros darbojas oficiālās valodas minoritāšu kopienas.

“Šo valodu lietošanu un lietotāju statusu nosaka likums. Nedzirdīgi neredzīgo personu valodas brīvu izmantošanu un attīstību nosaka likums,” teikts Konstitūcijas 62.a pantā.

Visas deputātu grupas atzinīgi novērtēja šo lēmumu, sakot, ka ir priecīgas, ka nedzirdīgiem, dzirdes invalīdiem, nedzirdīgi neredzīgiem un tiem, kam ir kohleārie implantī, tagad būs vieglāk izmantot savas tiesības un integrēties sabiedrībā.

Priekšlikumu attiecīgi grozīt Konsti-

tūciju atbalstīja valdība pēc Slovēnijas Nedzirdīgo un Vājdzirdīgo apvienību savienības iniciatīvas. To atbalstīja arī nedzirdīgi neredzīgo personu apvienība *Dlan*.

Slovēnijā ir aptuveni 1500 nedzirdīgo, kas lieto slovēņu zīmju valodu. Apmēram 450 ir kohleārie implantī, apmēram 100 ir nedzirdīgi neredzīgi cilvēki, kuri lieto taustes zīmju valodu, un aptuveni 75 000 lieto dzirdes aparātu.

Nesen zīmju valoda un taustes zīmju valoda tika nostiprināta arī Itālijā. Tā atzīst, popularizē un aizsargā itāļu zīmju valodu (*LIS*) un itāļu taustes zīmju valodu (*LIST*).

Nedzirdīgie cilvēki Itālijā sazinās, izmantojot itāļu zīmju valodu (*Lis*): rokas ātri kustas gaisā, zīmējot katram vārdam žestu. *Lis* ir pilnvērtīga valoda ar savu gramatiku un sintaksi. Tie, kas runā *Lis* valodā un pēc tam zaudē redzi, parasti pāriet uz taustes zīmju valodu (*LIST*): šajā gadījumā *klausītāja* rokas viegli balstās uz *runātāja* rokām, sekojot viņa

žestiem. Vārdus, kuriem nav atbilstoša žesta, piemēram, pilsētu nosaukumiem vai svešvārdiem raksta: saziņa šajā gadījumā ir lēnāka, jo jāveic sava veida pareizrakstība un katram burtam ir zīme. ●

Avoti: www.sloveniatimes.com (*The Slovenia Times*, 2021); vita.it (*Vita Società Editoriale S.p.A.*)

Teksts: Jūlija Bīte Foto: Irinas Jirgensones personiskais arhīvs

KATRĀ BIEDRĪBĀ IR KAUT KAS ĪPAŠS...

Šīs intervijas varone Irina Jirgensone ļoti mīl tīrību un kārtību. 2019. gadā viņa iekļuva 36 labāko Valmieras sētnieku skaitā akcijas *Uzslavē čaklāko ietvaros*. Viņa kā Valmieras biedrības valdes locekle aktīvi piedalās biedrības kluba pasākumos, brīvprātīgi palīdz biedrības ikdienas darbā un vienmēr ir gatava palīdzēt arī citiem.

Kā pagāja jūsu bērnība?

Visu īsti nevaru atcerēties. Kad biju maza meitene, atminos, ka vecmāte mani bieži veda ciemos pie radiem Krievijā un Ukrainā. Tur joprojām dzīvo māsiņa. Kad man bija apmēram pieci gadi, vienu gadu pavadīju Rēzeknes Nedzirdīgo bērnu nūdarzā. Tas bija diezgan tālu no mājām, tāpēc vecmāmiņa mani paņēma pie sevis Valmierā. Viņa mani pieskatīja līdz skolas laikam, jo mana mamma daudz strādāja un nevarēja par mani ikdienā rūpēties.

Vai jums patika mācīties skolā?

Līdz 12. klasei mācījos Valmieras skolā, nedaudz arī nodarbojos ar sportu. Pēc tam iestājos arodskolā Rīgā, lai kopā ar dzirdīgajiem mācītos par šuvēju. Tajā skolā bija maza grupiņa, kurā bija tikai cilvēki ar dzirdes traucējumiem. Divus gadus mācījos arodskolā, paralēli trīs gadus – arī Raiņa vakarskolā. Kādreiz tā atradās bijušajā Strēlnieku laukumā. Kad pabeidzu arodskolu, uzreiz sāku strādāt fabrikā *Latvija*. Šuvu rudens mēteļus, apstrādāju kabatas. Vēlāk šuvu vīriešu žaketes. Kad apnika dzīve Rīgā, nolēmu atgriezties Valmierā.

Spilgtākās atmiņas no skolas laikiem ir, kad gāju apmēram 2. vai 3. klasē. Bija ziemas vakars. Vietā, kur tagad ir automašīnu stāvlaukums, kādreiz bija basketbola laukums. Tur bija uzliets ledus, visi slidotāji bija dažādos skaistos karnevāla tērpos, viss izgaismots... Man kā mazai meitenei tas bija spilgts, krāšņs notikums, es joprojām to atceros.

Vai jums joprojām patīk dejot un šūt?

Šūt ne tik ļoti. Parasti es vienu vai divas reizes nedēļā cenšos apmeklēt deju nodarbības.

Ar vīru esat precēti jau vairāk nekā 38 gadus. Kāds ir tik ilgas kopdzīves noslēpums?

Kad piedzima bērns, viņu audzinājām kopā. Diemžēl tagad dēls dzīvo ārpus Latvijas, mēs ar vīru un mammu palikām šeit. Īsti nav nekāda noslēpuma, kā var tik ilgi nodzīvot kopā.

Pastāstiet par savu vīru.

Vīram ir redzes problēmas, un man bija pārsteigums, ka daži neredzīgie var dzīvot arī bez asistenta. Tas tiešām ir pārsteidzoši – pilnīgi neredzīgs cilvēks var pārvietoties viens pats bez asistenta! Ir arī tādi, kurus pavada suns. Citi izmanto spiekīti. Daži cilvēki manam vīram ir teikuši: "Tev paveicies, ka sieva ir blakus, bet man jāiet ar suni". Esmu arī ievērojusi, ka neredzīgajiem ir grūtāk nekā cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem.

Kas tieši ir grūtāk?

Piemēram, viņiem ir daudz mazāk pieejama lasāmā informācija. Arī cilvēki ar redzes invaliditāti ir gan aktīvi, gan mazāk aktīvi. Bet – mazāk aktīviem cilvēkiem ar dzirdes invaliditāti, domāju, ir vieglāk, nekā mazāk aktīviem neredzīgajiem. Tas ir mans novērojums.

Pastāstiet par savu dēlu.

Dēls pabeidza Valmieras vidusskolu un 19 gadu vecumā kopā ar draugiem aizbrauca uz ārzemēm, jo tolaik Latvijā bija krīze. Arī viņa sieva ir no Valmieras, visi kopā dzīvo ārzemēs. Ir arī divi mazbērni – puika un meitene. Tur viņi apmeklē skolu. Mazdēls nodarbojas ar karatē, bet mazmeita – ar mākslas vingrošanu. Šobrīd, protams, visas aktivitātes ir mazinājušās Covid-19 dēļ. Divas reizes esmu bijusi ciemos pie viņiem. Biju aizbraukusi kopā ar mammu. **Esat iekļauta labāko sētnieku sarakstā. Lūdzu, padalieties ar pieredzi, kā gūt panākumus darbā.**

Godīgi sakot, es par šādu akciju nemaz nezināju. Mājas pārvaldnieks man iedeva ielūgumu divām personām uz pasākumu. Tur bija norādīts, cikos jāierodas Valmieras muzejā. Aizgājām kopā ar vīru. Izrādījās, ka bija iespēja pieteikties labākā sētnieka nosaukumam. Kaimiņiene ievērojusi, ka esmu laba sētniece, un ieteica mani kā pretendenti. Man tas bija liels pārsteigums. Pasākumā bija ļoti skaisti – uzklāts galds, daudz kūku, kafijas. Cilvēku bija daudz. Protams, bija arī tulks.

Kādi ir jūsu darba pienākumi?

Vairāk darba, protams, ir ziemā, kad sniegs. Tad tiešām ļoti daudz ir jātīra, lai nav dubļu vai lai cilvēki nepaslīdētu. Pārsvārā visu darām ar rokām. Pienākumos ietilpst mājas pagalmu tīrīšana, sniega šķūrešana, rudenī lapu sagrašanās. Man ļoti daudz palīdz vīrs, vairāk gan ziemā, kad ir daudz sniega. Man ir vēl viens neliels darbiņš – esmu arī sava vīra asistente. Viņam pienākas asistents, un, lai nav jālīgst svešs cilvēks, to varu izdarīt es. Tā kā viņam ir pirmās grupas redzes

invaliditāte, viņš nevar ilgi būt viens pats, man ir jābūt viņam līdzās – pavadīt, atvest mājās.

Ar ko nodarbojaties brīvajā laikā?

Brīvā laika nav. (smejas) Regulāri apmeklēju biedrību – pieskatu un, kad nepieciešams, saklāju galdu. Tas ir brīvprātīgais darbs, un laika nekādām citām nodarbēm gandrīz nav. Jaunībā brīvajā laikā daudz lasīju – ļoti patika grāmatas par vēsturi un kriminālie romāni.

Ar ko Valmieras biedrība atšķiras no citām biedrībām?

Konkrētas atšķirības nevaru minēt, bet, protams, katrā biedrībā ir citādāki cilvēki, citādāka vadība. Līdz ar to sanāk, ka katrā biedrībā ir kaut kas savs, kaut kas īpašs, kaut kas savādāks.

Kādus savus veikumus LNS labā uzskatāt par nozīmīgākajiem?

Valmieras biedrībā esmu kopš 1995. gada. Šeit pārsvarā pildu brīvprātīgo darbu – piemēram, saklāju kafijas galdu, skatos, vai viss ir uz galda, pēc tam arī novācu to. Piedalos biedrības sakopšanas talkā, vienmēr palīdzu biedriem, ja kādam kaut kas nepieciešams. Esmu bijusi arī LNS valdes locekle.

Ko jūs novēlētu jaunajai paaudzei?

Vēlos, lai jaunieši ir aktīvāki, apmeklē biedrību un rīko pasākumus. Ja Latvijā var atrast darbu, vēlos, lai viņi nepamet Latviju. Novēlu jauniešiem būt aktīviem un atbildīgiem. ●

Teksts: Dana Lurina Foto: Maksima Kulikova personiskais arhīvs

BOLT AUTOVADĪTĀJU TOPĀ

Maksims Kulikovs ir taksometra šoferis un strādā uzņēmumā, kurā no 19 darbiniekiem septiņi ir nedzirdīgi. "Strādīgs cilvēks ar labiem darba rezultātiem. Viņš spējies uzņemties pat dubultu slodzi. Akurāts, pedantisks, mūsu uzņēmuma trešais labākais autovadītājs," tā Maksimu raksturo viņa priekšnieks Helmutš Miķelsons.

Iepazīstiniet, lūdzu, ar sevi.

Esmu dzimis 1979. gada 6. februārī Kazaņā, ciematā *Monetnij*. Man ir Krievijas pilsonība. Vidējo izglītību ieguvu skolā nr. 34, kurā mācījos no 1986. līdz 2001. gadam. Pēc tam trīs gadus apguvu galdniecības profesiju. Jau Latvijā apmeklēju mācību centra *BUTS* būvdarbu kursus. Nevaru dzīvot bez kafijas – parasti pasūtu vai nu ar pienu, vai *Latte*.

Kas pamudināja jūs pārcelties uz Latviju?

Pirmo reizi Latvijā biju 2002. gadā, kad draugs uzaicināja ciemos, bet uz dzīvi pārcēlos 2004. gadā. Dzīvoklis, kuru īrēju, piederēja saimniecei, kura tagad ir mana sieva. Iemīļējamies no pirmā acu uzmetiena un apprecējāmies jau 2003. gadā.

Kā veicās ar valsts valodas apguvi?

Sākumā bija grūti. Zīmju valoda man padevās labi, bet rakstīšana un it īpaši alfabēta apguve neveicās. Pateicoties sievai, valodas apguve bija vieglāka – viņa man lasīja un tulkoja. Lai atvieglotu mācīšanās procesu, sarakstījos ar latviešiem.

Kādu profesiju vēlējāties apgūt bērnībā?

Gribēju kļūt par policistu. Atceros, ka bērnībā bieži izspēlējām situācijas, kurās arestējām huligānus. Lai izskatītos līdzīgi īstiem policijas darbiniekiem, zīmējām uzplečus.

Kā veidojās jūsu darba pieredze?

Sāku strādāt no 17 gadu vecuma – celtniecībā par palīgstrādnieku, rūpnīcā par galdnieku. Bija laiks, kad tirgoju avīzes. Sākot dzīvot Latvijā, atkal strādāju celtniecībā. Par taksistu sāku strādāt 2020. gada 22. jūnijā. Tas notika nejauši. Vēl strādājot celtniecībā, no kolēģiem uzzināju par jaunu iespēju pamēģināt savus spēkus taksometra vadīšanā.

Maksims Kulikovs un dziedātājs Lauris Reiniks.

Sākumā, lai piestrādātu, braucu ar savu mašīnu. Kad sapratu, ka spēšu šo darbu veikt, pieņēmu lēmumu sākt strādāt par taksometra vadītāju. Atradu kolēģi, kurš piedāvāja strādāt kopā un braukt ar viņa mašīnu. Mums bija savs darba grafiks uz sešiem mēnešiem. Pēc tam sapratu, ka vēlos savu mašīnu, lai kļūtu pats sev saimnieks un strādātu tik, cik vēlos.

Kāds jums tagad ir darba grafiks?

Darba dienās strādāju pa dienu, bet naktīs – no piektdienas līdz svētdienai, kad ir ļoti laba peļņa, jo ir daudz braucēju.

Vai ir kāds pasažieris, kas īpaši palicis atmiņā?

Atmiņā palicis dziedātājs Lauris Reiniks. Esmu saglabājis mūsu kopīgo fotogrāfiju. Interesanti, ka sākumā maskas dēļ viņu neatpazinu. Neskatoties uz to, bija sajūta, ka klients man ir pazīstams. Tad palūdzu, ja viņš neiebilst, noņemt masku, lai varētu saprast, vai es neklūdos. Kā jau saprotams, mana nojauta bija pareiza. Atceros arī dziedātāju Aiju Andrejevu (ir pazīstama ar pseidonīmu Aisha), kuru esmu vedis trīs reizes, bet katru reizi viņa klusēja. Tādēļ arī es nesāku kontaktēties.

Vai bijušas situācijas, kad pasažieris nesamaksā par braucienu?

Bijušas vairākas situācijas. Tagad esmu gudrāks. Ja redzu, ka kāds pasažieris ir

iedzēris, tad uzreiz jautāju, vai viņam ir iespēja samaksāt par pakalpojumu. Lai pajautātu, izmantoju telefonu. Ja pasažieris parāda naudu vai saka "jā", tad braucam.

Vai kāds pasažieris mašīnā aizmirsis savas mantas?

Jā, dažas reizes. Piemēram, kāds pasažieris, izkāpjot no mašīnas, atstāja ļoti labu mobilo telefonu. Nolēmu palikt uz vietas, lai, kā saka, izdarītu labu darbu. Gaidīju un cerēju, ka pasažieris atgriezīsies. Protams, tas kavēja manu darbu. Beigu beigās arī sagaidīju viņu – izrādījās, ka vīrietis noguruma dēļ bijis izklaidīgs. Klients bija ļoti priecīgs par labo galaiznākumu. Bieži gadās, ka pasažierim izkrīt kādi centi. Tos atstāju traukā, lai šo naudiņu pēc tam noziedotu. Atstātās mantas paliek mašīnā, bet vienmēr cenšos atrast iespēju tās atdot īpašniekam.

Kādi ir nosacījumi, lai brauciens būtu patīkams gan pasažierim, gan jums?

Pasažieris nedrīkst mašīnā dzert, pipēt, ēst, ienest un lietot ieročus. Izkāp un dari, ko gribi! Kādu reizi mašīnā vēlējās iekāpt vīrietis ar atvērtu pudeli. Palūdzu vai nu to aizkorķēt, vai izkāpt. Tā kā viņš protestēja, brīdināju, ka ziņošu savas kompānijas ofisam. Tad viņš paklausīja un atstāja transportu. Man ir tādi nosacījumi, lai visiem būtu patīkami braukt manā mašīnā. ●

Teksts: Valda Lutiņa Foto: Pacific Standard

NEDZIRDĪGU PREZIDENTU TAGAD!

1988. gada 6. martā Galaudeta universitātes studenti uzsāka masveida protesta akciju, lai par nedzirdīgo universitātes prezidentu ieceltu nedzirdīgu cilvēku. Kopš tā laika "Nedzirdīgo prezidentu tagad!" (no angļu val. *Deaf President Now - DPN*) ir kļuvis par sinonīmu nedzirdīgo un vājdzirdīgo cilvēku pašnoteikšanās un iespēju nodrošināšanai it visur. Turpinot rakstu sēriju par ievērojamiem cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem, šoreiz piedāvājam stāstu par to, kā nedzirdīgais I. Kings Džordans kļuvis par universitātes prezidentu.

Galaudeta universitāte ir pasaulē vienīgā universitāte, kas paredzēta, lai nedzirdīgiem un vājdzirdīgiem cilvēkiem nebūtu šķēršļu. Stāsts sākās pirms 30 gadiem, kad studenti pārņēma kontroli par savu pilsētīņu. Galaudeta studenti, kurus atbalstīja daudzi nedzirdīgie augstskolas absolventi, universitātes darbinieki un vairāku fakultāšu vadība, uzsāka plašus protestus un bloķēja ieejas studentu nometnē. Protestētāji aizbarikādēja vārtus, aizdedzināja uzrakstus un sniedza intervijas preseī, kurās izteica savas prasības Padomei.

Viņi turpināja protestus un atteicās atkāpties no savas galvenās prasības – iecelt par prezidentu nedzirdīgo cilvēku Galaudeta universitātes vadīšanai. Nedēļu pēc protestu sākuma Pilnvarnieku padome par prezidentu iecēla nedzirdīgo I. Kingu Džordanu. Viņš ātri kļuva par līderi nedzirdīgo un cilvēku ar invaliditāti tiesību jomā. Galaudeta universitātes nodemonstrētais spēks turpmākajos gados veicināja centienus cīnīties par nedzirdīgo tiesībām (ieskaitot protestus, kas notika Galaudeta universitātē vēlāk) un sekmēja likuma par amerikāņiem ar invaliditāti (*Americans with disabilities act*) pieņemšanu.

DPN mācībām ir jābūt saprotamām. Tie panākumi, kurus veicina tieša rīcība, parāda, ka tiesības ir jāpieprasa. DPN kļuvis par pagrieziena punktu ne tikai nedzirdīgo un cilvēku ar invaliditāti tiesību vēsturē, bet arī Amerikas pilsonisko tiesību vēsturē. *Pacific Standard* žurnālistam Deividam M. Perijam, kurš runājis ar cilvēkiem, kuriem bija liela nozīme protestos, un pašreizējo Galaudeta universitātes prezidentu, nācās atzīt, ka

pārāk maz amerikāņu atceras šo stāstu.

Galaudeta universitāte dibināta 1864. gadā, un vairāk nekā gadsimtu par tās prezidentiem bija baltie dzirdīgie vīrieši. 1988. gadā Padomes priekšsēdētājas Džeinas Spilmanas vadībā uzticības padome izvēlējās trīs finalistus. Divi – I. Kings Džordans, toreizējais Galaudetas Mākslas un zinātņu koledžas dekāns, un Hārvijs Korsons – bija nedzirdīgi, bet trešā – Elizabete Zinsere – bija dzirdīga. Zinserei bija ievērojama vadīšanas pieredze augstākās izglītības jomā, taču viņa nepārzināja zīmju valodu un neizprata nedzirdīgo kultūru. 6. martā, kad viņa tika iecelta, studenti devās protestēt pie viesnīcas *Mayflower*, kur valde rīkoja preses konferenci, un pēc tam pie ASV Kapitolijs. Studentu pasniedzēji ar plašu vietējo pilsoņu atbalstu aizvēra pilsētiņas vārtus un izvirzīja prasības: nekādas atriebības, Spilmanas un Zinseres atkāpšanās, jauna pilnvarnieku padome ar nedzirdīgo iedzīvotāju vairākumu un jauns nedzirdīgais prezidents.

Pašreizējā Galaudeta prezidente Roberta Kordano bija tikai 17. nedzirdīgā per-

sona ASV vēsturē, kura tika pieņemta juridiskajā augstskolā. Kordano skaidri atceras ziņas par protestu, kuras sākotnēji izplatījās ar teletaipa starpniecību, taču drīz tās nokļuva uz avižu pirmajām lapām Vašingtonā un ārpus tās. Viņa arī teica, ka studenti nebija vieni: "Jauniešus atbalstīja absolventu grupa, draugi un padomdevēji, kas nepārtraukti konsultēja viņus par procesiem, kas ir jāmaina. Tas bija skaisti."

DPN stāsts parādīja pasaulei, ka nedzirdīgie var. Kopš tā laika nedzirdīgiem jādzīvo ar apņēmību, ka tā arī būs. Kā žurnālistam Deividam M. Perijam teica DPN protestu līdere Bridžeta Borna-Ferla, "Nedzirdīgo prezidentu tagad!" ir amerikāņu stāsts. "Tas nav mans stāsts vai tikai nedzirdīgo kopienas stāsts, vai Galaudeta universitātes stāsts, bet gan Amerikas pilsoņu tiesību stāsts. Tas ir jāstāsta katrā skolā," uzskata Borna-Ferla. ●

Raksta avoti: *psmag.com*, (*Pacific Standard*, 2021); *gallaudet.edu* (*Gallaudet University*, 2021); *Ins.lv* (*Latvijas Nedzirdīgo savienība*, 2017)

—Latvijas Nedzirdīgo savienības valde, LNS Rīgas RB valde

ATVADU VĀRDI LNS GODA BIEDREI ONAI JĀŅKALNEI

Mūžībā devusies LNS Goda biedre Ona Jāņkalne (02.09.1930.–31.05.2021.)

Ona Jāņkalne bija ilggadēja LNS Pļaviņu reģionālās biedrības valdes priekšsēdētāja, Latvijas Nedzirdīgo biedrības (LNB) Centrālās valdes (CV) locekle un vairāku LNB kongresu delegāte.

Ona Jāņkalne dzimusi Lietuvā Rokišķiu apriņķī Juodupes pagasta Pruseliu sādžā. Bērnība pagājusi Lietuvā. Mācījies vietējā lauku četrgadīgajā skolā. Pēc dzirdes zaudēšanas mācības turpināja Lietuvas Valsts kurlmēmo institūtā.

Otrā pasaules kara laikā ģimene bija spiesta emigrēt uz Latviju.

1949. gada novembrī Ona Jāņkalne tika uzņemta LNB. Pateicoties māsas vīra atbalstam, viņa no kolhoza nokļuva Rīgā. LNB CV Onai uzticēja veikt dažādus darbus.

1965. gada maijā toreizējais CV priekšsēdētāja vietnieks Aleksandrs Celms piedāvāja Onai Jāņkalnei pārņemt Pļaviņu biedrības vadību.

Tajā pašā gadā viņa tika ievēlēta par Pļaviņu nodaļas priekšsēdētāju, un šajā amatā uzticētos pienākumus Ona pildīja līdz aiziešanai pensijā 1988. gadā.

Ona Jāņkalne šo laiku raksturoja kā

raženu, bet grūtu: “Tā kā vēl dzīvojam Jēkabpilī, tad pusgadu nācās ik dienas braukāt no Jēkabpils uz Pļaviņām, jo jaunceltā māja vēl nebija gatava. Abas vecmāmiņas palīdzēja audzināt dēlus.

Biedrības darbā man daudz palīdzēja vīrs Ārijs Grigorovičs. Viņš bija mūsu sienasavīzes *Mūsu Druva* veidotājs. Vienlaikus man bija jāpilda arī kluba vadītājas pienākumi. Klubā bija jāorganizē daudz un dažādi pasākumi saskaņā ar darba plānu. Tika rīkotas ekskursijas uz Lietuvu, Igauniju, organizētas lekcijas, veidoti mutvārdu žurnāli, notika pārrunas un informēšana par nedzirdīgo dzīvi u. c.”

Par labiem darba rādītājiem Ona Jāņkalne apbalvota ar medaļu *Darba trieciennieks*. LNS Goda biedra nosaukums viņai piešķirts 1985. gadā.

Paldies Onai Jāņkalnei, ka savas dzīves laikā LNS muzejam kā dāvinājumu nodeva daudzas labas fotogrāfijas ar sevi, vīra Ārija Grigoroviča portretu, kurš bija Pļaviņu nodaļas dibinātājs un lielisks dzejnieks. Muzejs no Onas saņēma arī daudz foto par Pļaviņu nodaļas biedru aktivitātēm.

Paldies Onai Jāņkalnei par lielo iegul-

dījumu, strādājot pie nedzirdīgo cilvēku problēmu risināšanas un iekļaušanas dzirdīgo sabiedrībā! Lai viņai vieglas smiltis!

Izsakām dziļu līdzjūtību tuviniekiem un draugiem. ●

—Inese Immure

KĀ PILNVĒRTĪGI SAŅEMT VSAA PAKALPOJUMU

Kā tiek nodrošināta cilvēku ar dzirdes traucējumiem piekļuve Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA) pakalpojumiem situācijā, kad klienti netiek pieņemti klātienē, to vēlējas noskaidrot kāda Kuldīgas RB biedre.

2. jūnijā nedzirdīgā sieviete devās uz VSAA Kuldīgas klientu apkalpošanas centru kārtot apbedīšanas pabalstu. Viņa bija pārsteigta, ka informācijā pie slēgtajām durvīm bija norādīts mobilā tālruņa numurs tikai zvaniem bez piedāvājuma sūtīt SMS, lai noskaidrotu kādu jautājumu vai pieteiktu apmeklējumu, vai vienkārši informētu, ka klients atrodas pie iestādes durvīm. Lūk, šāda norāde sagaidīja nedzirdīgo klienti – informācijai par pakalpojumiem zvanīt 63320123, 20043747.

Par laimi sievietei bija līdzī zīmju valodas tulks, kas palīdzēja sazvānīt darbinieci. Tā bija tulce Žanete Škapare, kas informēja LNS par šo situāciju. “VSAA darbiniece pa tālruni laipni pastāstīja,

ka ārpusē ir mape ar iesniegumiem, un paskaidroja, kurš iesniegums šinī gadījumā pašiem jāaizpilda. Kad iesniegums bija aizpildīts, zvanīju atkārtoti un darbiniece iznāca paņemt iesniegumu. Uzgaidījām vēl kādu laiku, lai saņemtu lēmumu par pabalsta piešķiršanu. Visu izdarījām, un viss bija labi,” situāciju apraksta Žanete.

Kuldīgas RB biedre vēlas uzzināt, kā to varētu izdarīt klients, kurš nevar piezvanīt. Jāņem vērā, ka zīmju valodas tulki ir ierobežotā daudzumā un valsts katram klientam apmaksā tikai desmit tulka pakalpojuma stundas mēnesī. Protams, var ieiet portālā www.latvija.lv vai visu informāciju sameklēt VSAA mājaslapā, bet ne visi klientiem ir pietiekošas digitālās prasmes e-vides izmantošanai.

Kā tiek nodrošināta cilvēku ar dzirdes traucējumiem piekļuve VSAA pakalpojumiem situācijā, kad klienti netiek pieņemti klātienē, kāda situācija ir VSAA klientu apkalpošanas centros citās pilstētās un kādas iespējas cilvēkiem ar

dzirdes traucējumiem līdzvērtīgi dzirdīgajiem saņemt VSAA pakalpojumus, skaidroja VSAA direktores vietiece Ilze Andersone: “Šobrīd mūsu aģentūra cilvēku apkalpošanu nodrošina tikai neklātienē, telefoniski un elektroniski atbildot uz klientu jautājumiem. VSAA pakalpojumu var pieprasīt elektroniski portālā www.latvija.lv, izmantojot *E-iesniegums VSAA pakalpojumiem*. VSAA nodaļu darba laikā ir iespēja iesniegumus pakalpojumu piešķiršanai atstāt īpaši paredzētā pasta kastītē. Pateicos par ieteikumiem izvietotās informācijas papildināšanai! Turpmāk, gatavojot informatīvos paziņojumus, norādīsim tālruni un e-pastu. Izvērtēsim iespēju katru VSAA klientu apkalpošanas centru nodrošināt ar vietētajiem, uz kuru nepieciešamības gadījumā cilvēkam būtu iespējams uzrakstīt SMS un saņemt atbildi ar SMS.”

Paldies Kuldīgas RB, kas aktīvi iesaistās pakalpojumu pieejamības uzlabošanas jautājumu risināšanā. ●

APSVEIKUMI

Ar labu vārdu sauli vadi,
Ar mīļu smaidu rītam pretī ej,
Un visi tavi lieliskie gadi,
Kā labi vārdi skanēs pasaulei.

Sveicam LNS Goda biedri
FEODESU LEPEŠU 75 gadu jubilejā!
LNS valde

“Nākotne pieder tiem, kas tic savu sapņu
skaistumam.” (Eleanora Rūzvelta)
Sveicam jubilejā mūsu biedri **TATJANU
DĀVIDU!**

Kuldīgas RB

Mirdzumu acīs un mirdzumu dvēselē,
Veselību pašai un veselus mīļos,
Laiku zvaigžņu skaitīšanai un
laiku rīta bučai,
Mazus brīnumus ikdienā un
lielu brīnumu sirdī,
Eņģeli uz pleca un mīļu cilvēku blakus,
Mīlestību pret sevi pašu un mīlestību
pret pasauli aiz loga!

Apsveicam mūsu LNS Rīgas biedrības
Goda biedri **DZINTRU INTSONI** skais-
tajā 80. gadu jubilejā!

Rīgas RB valde

PATEICĪBA

No visas sirds pateicos mūsu RC tūlcēm
Guntai Birnītei un Ievai Strodei. Šajā
Covid-19 laikā, kad visi ārsti lieto sejas
maskas, es pati bez tulka palīdzības
netiktu galā. Abas tulces ar lielu pašat-
devi palīdzēja man dažādās ārstnie-
cības iestādēs. Abas spēj labi tulkot
un izskaidrot. Esmu ļoti apmierināta.
Paldies viņām!

Marta Valaine

SVEICAM JŪLIJA UN AUGUSTA JUBILĀRUS!

JŪLIJS

Rīgas biedrībā

10.07. Jautrīte Zivere
11.07. Vladimirs Mostovs
11.07. Ilona Ozola
15.07. Staņislava Strupka
19.07. Antonina Mackeviča
20.07. Edīte Marcinkēviča
21.07. Leonīds Pāns
26.07. Iveta Ņesterova
26.07. Vytautas Urbonas
26.07. Gaļina Vaivode
29.07. Anita Dimante
29.07. Augusts Gobiņš

Daugavpils biedrībā

31.07. Boriss Marcinkevičs

Liepājas biedrībā

18.07. Austris Nikiforovs
29.07. Aira Jerika

Valmieras biedrībā

22.07. Jānis Mucenieks

Kuldīgas biedrībā

17.07. Gunta Lange

AUGUSTS

Rīgas biedrībā

09.08. Aldona Vanaga
10.08. Oļegs Lucivs
12.08. Jeļena Kamlošina
13.08. Natālija Keire
17.08. Lāsma Babiško
18.08. Agita Matišiņa
19.08. Skaidrīte Baure
22.08. Zinaida Borisova
23.08. Ēvalds Grabežs
23.08. Ilga Māliņa
24.08. Vjačeslavs Jazvics
27.08. Dzidra Steglava
27.08. Milda Žīgure

Daugavpils biedrībā

08.08. Jeļena Lāčplēse
18.08. Gaļina Gura
20.08. Jeļena Oļehnoviča
21.08. Aleksandrs Voronko

Liepājas biedrībā

05.08. Omaris Jaunzemis

Smiltenes biedrībā

05.08. Galina Mirošņičenko

LĪDZJŪTĪBAS

No Tevis tik daudz bija ko gūt.
Tavas pēdas ir dziļas, tās nepazūd,
Mums atmiņās vēl ilgi kopā būt...

Mūžībā aizgājusi mūsu biedre

INTA VEIDEMANE

(06.06.1938.–18.05.2021.)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību viņas
tuviniekiem un draugiem.

LNS Rīgas RB

†

Mūžībā aizgājis Kuldīgas RB biedrs

VIKTORS PŪCE

(07.10.1944.–01.06.2021.)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību viņa
tuviniekiem un draugiem.

LNS Kuldīgas RB

†

Paliek atmiņu kāši,
Atspulgi no nebeidzamajiem darbiem,
No mirkļiem prieka pilniem
Un no mirkļiem skarbiem.

(J. Osmanis)

Mūžībā aizgājusi mūsu biedre

STAŅISLAVA UŠČANOVA

(08.03.1933.–08.06.2021.)

Izskakām līdzjūtību viņas radiem,
māti, vecmāmiņu un vecvecmāmiņu
pavardot taisaulē.

LNS Rēzeknes RB

†

Tavu dvēseli eņģeli uz spārniem tur,
Ar mīļiem vārdiem lielo sāpi
vieglāk bur.

Lai tavi mīļie var tālāk doties,
Par visu labo tev pateicoties.

(B. Koknese)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību

Intas Veidemanes ģimenei,
tuviniekiem, draugiem,
viņu aizsaulē aizvadot.

Inese Briška, mazmeita Evija